Paso Español

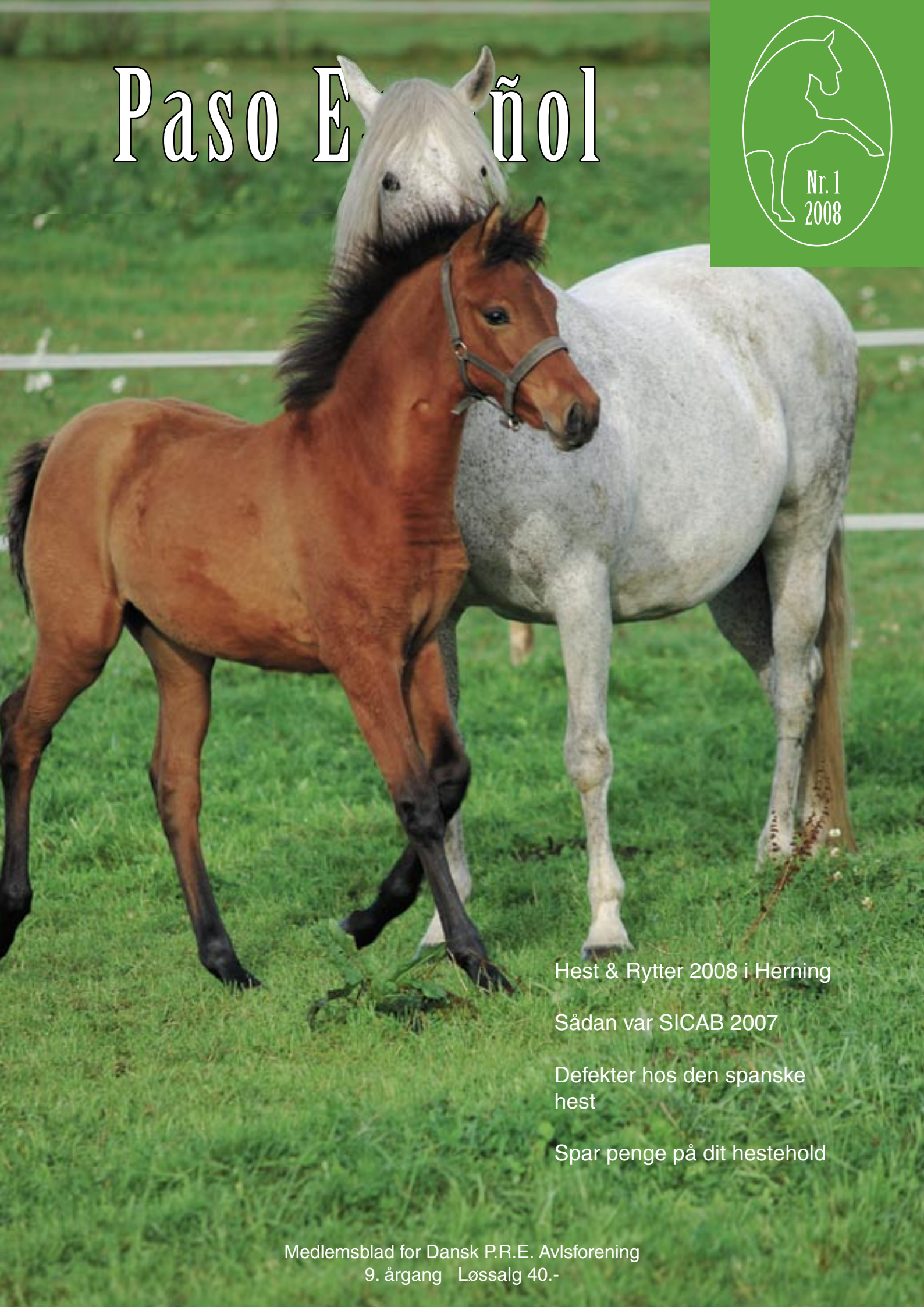

Nr. 1
2008

Hest & Rytter 2008 i Herning

Sådan var SICAB 2007

Defekter hos den spanske hest

Spar penge på dit hestehold

Medlemsblad for Dansk P.R.E. Avlsforening
9. årgang Løssalg 40.-

Indhold

3 Leder
4 Formandens klumme
5 Hingsteliste
6 Defekter hos den spanske hest
7 SICAB 2007
13 Spar tid og penge på dit hestehold
15 Boganmeldelse
17 Roskilde Dyrskue 2008
18 Campañeo - forbenssving
19 Reklameting
20 Priser

Redaktør:
Charlotte Eichel Larsen
Solhøjvej 42, Torslunde
2640 Hedehusene
Tlf.: 21485211
Mail: charme@mail.dk

Materiale kan sendes på CD.
Husk frankeret kuvert, hvis du ønsker materialet retur.

Forsidefoto: Rohans Nienna ejet og avlet af Stald Rohan v/Mette og Peter Andersen. Foto: Privat.

Tryk:
DE Service ApS
Esromgade 15, 2
Dør 1205
2200 København N.

Oplag: 200 stk.

Næste Deadline: 1. maj 2008

BESTYRELSEN

Formand:
Lisbeth Spindler
lisbeth@pre-horse.dk
Kirsebærvej 8, Høsterkøb
2970 Hørsholm
Tlf.: 26 12 81 20

Næstformand:
Charlotte Eichel Larsen
charme@mail.dk
Solhøjvej 42, Torslunde
2640 Hedehusene
Tlf.: 21 48 52 11

Sekretær:
Zuzette Kraft
zuzette@pre-horse.dk
Sasserupvej 4
4300 Holbæk
Tlf.: 26 28 48 22

Kasserer:
Anette Thestrup
anette@pre-horse.dk
Krummerupvej 39
4250 Fuglebjerg
Tlf.: 22 31 10 77

Medlem:
Gunvor Ejstrup
gunvor@pre-horse.dk
Dybsøvejen 29
4750 Lundby
Tlf.: 22 13 08 43

Medlem:
Anna Vestergaard
anna@pre-horse.dk
Kirsebærvej 8, Høsterkøb
2970 Hørsholm
Tlf.: 27 11 81 16

Medlem:
Heidi Købmand Madsen
heidi@pre-horse.dk
Nortvigvej 11
8766 Nr. Snede
Tlf.: 75 76 10 16

Medlem:
Nanja Kreutz
info@lagineta.dk
Øster Dørkenvej 8
7323 Give
Tlf.: 75 73 75 05

Medlem:
Maybritt Rønn
falconiana3@hotmail.com
Glavendrupvej 22
5450 Otterup
Tlf.: 20 14 40 49

Leder

For andet år i træk oplevede vi en meget våd vinter – til stor gene for både heste og mennesker. Og den var ekstra sur i år pga. den megen regn gennem hele sommeren. Udover, at vinterfoldene ligner mudderbade, så giver det ekstra arbejde og ikke mindst dyrlæge regninger, når hestenes ben bliver angrebet af muk.

Går man ind på hjemmesider, udarbejdet af dyrlæger, og læser om emnet muk, så bliver jeg en anelse fornærmet. For der står rent faktisk, at muk bl.a. opstår pga. dårlig hygiejne i boksen – altså at der ikke bliver muget ordentligt, eller ikke ret ofte. Dette er altså ikke den primære årsag til muk, og selvom man som heste ejer muger hver eneste dag og skyller og tørrer hestens ben, når den kommer ind fra fold, så er man ikke fri for den meget generende bakterie. Denne bakterie lever nemlig i jorden, og normalt har hestene ikke problemer med at tåle den på deres hud. Men der bliver for alvor ballade, når huden opløses i det konstant fugtige og mudrede underlag på folden, og den revner, så er der frit slag for bakterierne til at komme ind i de andre hudlag. Her sidder de så og hygger sig i varmen, og lymfevæsken, der senere størkner, laver et låg over bakterien, så den kan blive siddende. Det gør for det første ondt på hestene, og for det andet giver det hævelser på benene, som kan gøre dem direkte halte. Det kan gå hen og blive så slemt, at hesten står med et voldsomt hævet ben, og den lægger sig ned, fordi det strammer i benet.

Som heste ejer kan man gøre meget for at forebygge og ikke mindst behandle undervejs, så man undgår besøg af dyrlægen og en længerevarende penicillinkur. Skyller du hestens ben, når den kommer fra fold, så skal du også huske at tørre dem grundigt. I en kølig stald går der meget lang tid, før benene tørrer op, og så er du lige vidt med at bevare huden sund og elastisk. Benene skal gnubbes så tørre som muligt, så hesten det meste af tiden i boksen står med tørre ben. Der er nogle, der med stor succes, smører hestens ben ind i honning. Honningen ligger som et tykt lag på benet, og honningen er vandafvisende. Dog bliver det ikke siddende i flere timer, da det seje mudder efterhånden vil trækket det af i løbet af dagen.

Har hesten begyndende muk, opdager man det som regel altid, når man står og strigler hesten. Der er små sår i og omkring kodeleddet, eller mukken sidder udelukkende bag på piben og op ad benet. Her skal du vaske hesten i varmt vand tilsat Biotex. Biotex indeholder enzymer, som opløser sårskorperne og renser op. Som regel siger hestene ikke noget til at få vasket ben i varmt vand, men de syntes, det er knapt så morsomt at få pillet sårskorperne af! Nogle gange kan det bløde, når du piller sårene af, så du skal lade det bløde lidt og vaske igen med sæbevandet. Her har du chancen for at få vasket bakterierne ud. Har hesten direkte åbne sår, så anbefales det, at den ikke lukkes ud på mudderfolden et par dage efter. Ellers ryger man ud i en ond cirkel.

Dyrlægerne har udviklet en ganske udmærket muksalve, som ikke koster en rumraket. Dåsen har et stort indhold, og det er drøjt i brug. Salven indeholder hydrocortison og antibiotika. Salven smøres på de angrebne steder, efter du har vasket og renset dem grundigt med det varme sæbevand. Husk også at tørre benene grundigt med en ren klud efter vask.

Selvom det i øjeblikket kan være surt at være heste ejer, så går vi jo også den gode tid i møde. Foråret er på vej, og personligt længes jeg meget efter at ride udendørs igen i solen. Det er også her i foråret, at vi afholder basiskåring af P.R.E. heste, og det er tiltrængt efter 4 års pause. Der skal gang i rutinerne igen, efter ANCCE har overtaget stambogen, og foreningen er også meget fremme i skoene med at få stablet en viderekåring på benene. Vi skal også have afholdt morfologiske konkurrencer, og vi har p.t. et par gode steder at vælge imellem, hvor vi kan afholde det. Men lad os nu tage én ting ad gangen. Indtil videre har det holdt hårdt med de resterende pas og spørgsmålet om, hvem der skal indskrive føllene. Efter en telefonisk samtale med ANCCE blev der løst op for en hel del tvivlsspørgsmål; og mange af dem til vores fordel. Det lader til, at det er gået op for ANCCE, at de har stillet alt for høje krav til de udenlandske foreninger – og ikke mindst, at de også først har fundet ud af nu, at dyrlæger i f.eks. Skandinavien praktiserer på en helt anden måde. Det har ikke bare været en stor opgave for ANCCE at overtage administrationen af stambogen – det har været en næste uoverskuelig opgave. Og midt i det store arbejdspres mistede de deres formand og måtte lynhurtigt konstituere en ny formand. Det var nok ikke lige det, som de havde lyst til at bruge tid på nu. Den amerikanske organisation, FICCE, har også været på banen. De har været særdeles meget fremme i skoene og har mere eller mindre udråbt sig selv til talende organisation på andre foreningers vegne rundt om i Europa. Vi har dog intet med FICCE at gøre, og vi har heller ikke noget samarbejde med dem. Vi har derfor valgt ikke at kommentere de skrivelser, som de har sendt til ANCCE med kopi til os, eller så at sige blande os i debatten.

Denne debat gik ud på, at amerikanerne havde mistet tålmodigheden med ANCCE. Det var åbenbart ikke gået op for amerikanerne, at de altså ikke sad i den båd alene. Det gjaldt for ALLE foreninger udenfor Spanien. Ingen af os har modtaget så meget som et ejerskabskort eller avlerkode endnu. ANCCE har haft mere end rigeligt at se til med at udstede ejerskabskort til hestene i Spanien – og som I ved, så har de rigtigt mange heste i Spanien!!

Vi tror stadig på, at ANCCE kan løfte opgaven, og lur mig, om vi ikke allerede har fået tilsendt de første ejerskabskort og avlerkoder, når bladet kommer på gaden. En ting, vi i hvert fald er meget glade for er, at de dyrlæger, der tidligere har forhåndsindskrevet P.R.E. føl, er selvskrevet til at være på listen over godkendte dyrlæger i Danmark. Dette er en meget stor lettelse, da ANCCE ellers i starten gav os udsigt til at sende dyrlægerne på kursus i Spanien! Det har vi jo slet ikke råd til. Og derudover virkede det også lidt fjollet, eftersom procedurerne for indskrivning ikke er meget anderledes end for heste af andre racer herhjemme, når de skal have lavet hestepas. Den eneste forskel er, at i stedet for en blodprøve, der sendes til blodtypelaboratoriet her i Danmark, skal dyrlægen i stedet lave blodtypekort, som sendes til Spanien. Og det er der en årsag til: For det første ønsker ANCCE at have en komplet blodbank over samtlige P.R.E. heste. Det vil gøre tingene væsentligt lettere, hvis en hest senere sælges ud af landet til f.eks. Australien. Derudover vil de også bruge blodbanken til at forske i arvelige sygdomme, farvegenetik m.m. For det andet bliver det også lettere for os, at vi ikke skal sidde og bøvle med blodtypelaboratoriet herhjemme. Vi har tidligere oplevet en usædvanlig lang svartid på blodtypebestemmelse og DNA. Og desværre var der ofte fejl i navnene på hestene, når svaret endelig forelå, og nogle gange manglede den ene af arbejdsgangene også. Det er jo ikke tilfredsstillende for nogen! Nu samles det hele i Spanien, så nu er det dem, der har ansvaret for at få lavet det hele til tiden og ikke mindst tilfredsstillende.

Generalforsamlingen lurer også lige om hjørnet, og i år afholder vi det på Fyn, så vi alle kan samles på "midten". Jeg håber, at rigtigt mange af jer har lyst til at komme og bidrage til forsamlingen – om ikke andet så for at mødes i hyggeligt samvær med andre P.R.E. ejere. Vi skal i den forbindelse have fundet to nye medlemmer til bestyrelsen; en i Jylland og en på Fyn. Jeg glæder mig i hvert fald til at se mange af jer!

Charlotte Eichel Larsen
Redaktør

Formandens klumme

Vi kan nu se tilbage på vinteren, som har været udsædvanlig mild, men i skrivende stund kan den dog endnu nå at kigge forbi, men kun for en kort bemærkning, for foråret venter lige om hjørnet, og så kan jeg alligevel huske, at vi sidste år havde arrangeret en forårs skovtur den første søndag i april, som vi måtte aflyse, da der var isglat!

Foråret kommer lige pludselig, og vi glæder os til en ridetur ud i naturen, hvor solens stråler atter kan mærkes, alt pibler op af jorden, de spæde blade springer ud og fuglene synger. Det er så livsbekræftende ,og både vi og vores firbenede venner bliver gladere og får fornyet energi.

Vinterens største begivenhed var i november måned "SICAB" i Sevilla. Aldrig har jeg oplevet så meget skønhed på ét sted. Det var en meget stor oplevelse. Man blev helt euforisk og drømte om spanske heste og store hestebusser hele natten. Det var fantastisk. Jeg ville ønske, at alle, som har tabt deres hjerte til den spanske hest, må opleve dette. Det arrangeres hvert år, så alle har muligheden, og det burde næsten være et krav til danske avlere. Det er Spaniens bedste heste, som vises frem, og som konkurrerer om Championatet. Det er en enestående mulighed for at lære noget om, hvordan den spanske hest skal og bør se ud, og hvad der lægges vægt på i de morfologiske konkurrencer m.m. Udover de mange heste, som udstilles, er der også konkurrencer på alle niveauer: Dressur, Doma Vaquera, Springning, Kørsel m.v. Jeg må konstatere, at de spanske heste var imponerende - de kan det hele! Der var desværre ikke så mange danskere dernede, men vi mødte ca. 30 af vores svenske venner, så Skandinavien var repræsenteret på tilskuerpladserne.

Den danske forening blev modtaget af ANCCE med en meget stor gæstfrihed. Vi følte os meget velkomne og betydningsfulde, selvom de "kiggede lidt", da vi blev spurgt om, hvor mange avlere, der var i Danmark, og jeg rundede endda lidt op. Der blev taget imod os den første dag med en helt velkomstkomite, hvor vi blev præsenteret for alle ANCCEs mest betydningsfulde medarbejdere og vist rundt på hele messen. Vi fik en hel taske med reklamegaver, informationer samt en fast kontaktperson, såfremt vi havde brug for noget! Ligesom vi modtog adgangskort til hele den fremmødte bestyrelse, middagsinvitation og fribilletter til det store aften show osv.
Vi havde et godt møde med ANCCE (Nanja Kreutz, Heidi Købmand Madsen, Anna Vestergaard og jeg). Vi havde medbragt en informationsmappe om den danske forening og havde udarbejdet et oplæg til mødet over alle de ting,som vi ønskede at drøfte og havde spørgsmål til. Referatet af mødet kan læses på vores hjemmeside. Vi var jo lidt på "frierfødder" og havde naturligvis en pæn gave med til dem, en af vores fine glasheste, som vi havde fået graveret med et flot logo. Gaven blev modtaget af præsidenten selv, og han lovede, at den ville blive udstillet på deres hovedkontor.

Vores hidtidige bekymringer om optagelse i ANCCE havde været unødvendige. ANCCE meddelte os, at det bedste bevis for et samarbejde, som vi kunne få var, at vi allerede samarbejdede. Det er jo svært at have indvendinger imod. Vi har nu meldt os ind i ANCCE, hvilket vi gjorde ved vores møde, og vi udbad os en skriftlig bekræftelse på, at vi tillige var godkendt som samarbejdspartner med stambogen. Stambogen er underlagt Spaniens Landbrugs- og Fiskeriministerium, hvorfor vi ikke kunne få en sådan skriftlig bekræftelse, uden at Ministeriet havde godkendt os og modtaget en bekræftelse fra det Danske Ministerium om, at vi er en lovlig og godkendt forening. Dette anser vi for en formalitet, som vi arbejder med at få bragt i orden. Vi kunne forstå, at de lande, som har sådan en skriftlig samarbejdsaftale i dag, primært er lande, hvor de selv fører stambogen, f.eks. USA og lande, hvor der er mere end én forening, således at man måtte vælge én samarbejdspartner i det pågældende land.

I skrivende stund har vi netop fået tilsagn fra ANCCE om, at de resterende gamle papirer fra føl årgang 2004/2005, som ikke har kunnet færdigbehandles hos Cria Cabbalar (CC) af den ene eller anden grund, og som nu er returneret, vil blive behandlet af ANCCE, som var det nye føl. Alle papirer er nu modtaget fra CC. Vi håber og tror på, at vi må erfare, at ANCCE behandler sagerne mere effektivt end CC. Vi har jo ingen erfaring med deres sagsbehandling endnu, men vi har fået en meget fin kontakt og kommunikation, hvilket er en god begyndelse. Vi har endvidere fået tilsagn om at få godkendt op til 5 danske dyrlæger, som tidligere har indskrevet føl i DK, uden at de først skal på kursus i Spanien, hvilket var et oprindeligt krav. Vi forsøger at få godkendt 5 dyrlæger med forskellige placeringer i landet, så det bliver så nemt som muligt for avlerne.

Jeg indledte med at bemærke, er det snart er forår, og vi får fornyet energi, hvilket vi også får brug for i bestyrelsen. Den **14. –16. marts**, er der den store hestemesse i Herning/Hingste kåring, hvor vi for første gang er repræsenteret med foreningens egen stand. ANCCE bistår os med diverse reklame og har tilbudt at sende en repræsentant en af dagene. Vi har meget store forventninger til, at mange vil få øje på os.

Den **30. marts**, sæt kryds i kalenderen, har vi generalforsamling og forsøger p.t. at finde et egnet sted på Fyn, midt i landet, så der forhåbentligt vil komme mange og være med til debat og valg af den nye bestyrelse. Og ikke mindst bidrage med gode ideer, ris og ros m.m. Vi kommer desværre til at sige farvel til Gunvor Ejstrup og Nanja Kreutz, som har meddelt, at de ikke genopstiller til bestyrelsen i år. Begge bestyrelsesmedlemmer skal hermed have foreningens Tak for jeres store indsats og engagement. Det bliver svært at undvære jer i bestyrelsen. Vi opfordre alle, der er interesseret i bestyrelsesarbejde om at stille op, og især ville det være meget ønskeligt, om vi kunne få nye bestyrelsesmedlemmer fra Fyn og Jylland, så bestyrelsen bliver mere spredt i landet. Giv mig venligst et uforpligtende kald pr. telefon, hvis i føler jer interesseret. Foreningen har brug for alle gode kræfter.

Den **26. – 27. april** har vi ansøgt om kåring, men ikke fået det endeligt bekræftet. Hold øje med informationer på vores hjemmeside, om datoen holder, og hvor det foregår m.v. Der vil også blive sendt brev ud til dem, som har tilmeldt heste til kåring.

Sidst men ikke mindst, har jeg en bøn til alle. Vi hører om alle de fantastiske heste, der kommer til landet, men vi ser dem aldrig. Kom nu ud af busken og udstil dem, vis dem frem og rid med i vores show og arrangementer. Når vores medlemmer evt. erfarer om "nye folk" med P.R.E. heste, er det vigtigt, at I får fat i dem og opfordrer dem til at være aktive hos os.

Vi påbegynder snart at øve vores show til årets dyrskuer m.v., og vi har brug for flere heste og ryttere. Alle har mulighed for at deltage, da showet rummer flere niveauer. Dog mangler vi især nogen, der virkeligt kan noget, da vi har ambitioner om, at bare nogle enkle heste skal vise piaff, passage, spanske skridt, eller bare en af tingene. Der øves meget ihærdigt p.t., og vi ved af erfaring, at inden showet kan alt ske, og jo flere vi har, der kan, jo større chancer har vi for at vise noget og gennemføre showet. Vi er interesseret i at høre fra alle, som kunne tænke sig at deltage, uanset niveau. Der er plads til alle. Ring eller mail til Anna Vestergaard, i dag og ikke i morgen (tlf. 2711 8116).
Jeg ser frem til at møde rigtigt mange af jer til forårets arrangementer og ikke mindst til generalforsamlingen den 30. marts, hvor vi ligeledes kan drøfte showet, hvis I måtte have spørgsmål.

På gensyn!

Lisbeth Spindler
Formand

Hingsteliste

Jylland:

Atento XIV
Brun, 159 cm
Blodlinier: Guardiola, Lozo Diaz, Terry
Ejer: Laila Bøgh Frederiksen
98 26 13 79
Vodskov

Guerrer
Skimmel, 165 cm
Blodlinier: Pallares, Cardenas Osuna
Pris: 7.000 kr. + moms
Ejer: Lis Kristiansen
20 16 82 66
Silkeborg

Majito VII
Skimmel, 168 cm
Blodlinier: Lovera, Bohorquez, Militar, Vargas, Terry
Pris: 7.900 kr.
Ejer: Cathrin Abigail
Them

Mambo IV
Skimmel, 166 cm
Blodlinier: Rafael Lopez Mendez, Militar
Pris: 6.000 kr.
Ejer: Anne-Marie Olesen
98 96 33 31
Hjørring

Mayordomo VIII
Skimmel, 158 cm
Blodlinier: Maipe, Expasa, Terry
Pris: 10.000 kr.
Ejer: Nanja Søbakke Kreutz
75 73 75 05
Give

Salinero X
Skimmel, 158 cm
Blodlinier: Militar, Romero Benitez, Terry
Pris: 6.900 kr.
Ejer: Cathrin Abigail
Them

Taranto XVII
Sort, 165 cm
Blodlinier: Boloix, Urquijo, Terry, Conde Muñoz
Pris: 9.900 kr.
Ejer: Cathrin Abigail
Them

Fyn:

Ebano LXXI
Skimmel, 164 cm
Blodlinier: Expasa, Terry, Militar, Bohorquez
Pris: 6.000 kr.
Ejer: Fam. Rønn
20 14 40 49
Otterup

Sjælland:

Ballesto II
Skimmel, 171 cm
Blodlinier: La Granda, Militar, Salvatierra, Camara Galvez
Pris: 7.000 kr.
Ejer: Anna Vestergaard
27 11 81 16
Hørsholm

Chico IV
Skimmel, 163 cm
Blodlinier: Militar, Boloix, Lazo Diaz
Pris: 5.000 kr.
Ejer: Hanne Kapitanska
56 82 20 96
Køge

Duque DS
Skimmel, 160 cm
Blodlinier: Agropecuarias. Lazo Diaz, Militar
Pris: 7.000 kr.
Ejer: Ninette Graugaard
21 24 93 33
Stubbekøbing

Libano III
Brun, 163 cm
Blodlinier: Urquijo
Pris: 8.000 kr.
Ejer: Annette Siren
49 71 93 04
Gilleleje

Sabio IV
Skimmel, 161 cm
Blodlinier: Nobleza, Romero Benitez, Terry
Pris: 4.500 kr.
Ejer: Lilli-Ann Hasselby
22 80 05 20
Hillerød

Sverige

Alferez IV
Brun, 165 cm
Blodlinier: Peña Gutierrez, Guardiola, Expasa
Pris: 12.500 SEK
Ejer: Stutteri Pepino
+46 42 321 320

Zagal XI
Skimmel, 164 cm
Blodlinier: Militar, Granda
Pris: 15.000 SEK
Ejer: Stutteri Pepino
+46 42 321 320

Defekter hos den spanske hest

af Zuzette Kraft

Gato, gato vencido og cuello al revés

Når P.R.E. hesten skal kåres, skal dommeren bl.a. tage stilling til, om den har for kraftig kam, defekter i halskammen, som kan give kipkam, eller om den har hjortehals. Disse fejl beskrives i denne artikel

Gato og gato vencido
Gato vencido er en af de mest udprægede racefejl hos den spanske hest, og en fejl man prøver at komme til livs i Spanien ved at udelukke heste med denne fejl fra avlen. Det er ikke en fejl, man ser hos ret mange hesteracer, og derfor er det en forholdsvis ukendt skavank i Danmark. Men hvad er så Gato og Gato vencido?

Gato er den term, der på spansk bruges om "ophobning af fedt på overlinien af hestens hals", og det har i århundreder været betragtet som et kendetegn for racerenhed hos den spanske hest. Dette bevises af det faktum, at i 1960'erne og 1970'erne havde hovedparten af de heste, der deltog i morfologiske shows, "gato".
Gato vencido er betegnelsen, der bruges, når overlinien af hestens hals, dvs. fedtkammen, vælter, og ikke længere kan stå opret, når hesten slapper af.

Øverst: Løs halskam. Kammen vælter en anelse mod venstre, hvor manen hænger. Den laver en S-form.

Nederst: Meget svært tilfælde af væltet hals hos P.R.E. hoppe.

Nogle forfattere har sammenkædet akkumulering af fedt med den hyppige tørke i Andalusien ud fra den påstand om, at naturen favoriserede denne udvikling for at tilpasse hesten til det manglende vand. Men hvis akkumulering af fedt hang sammen med tørke, hvorfor akkumulerer zebra'er og Arabisk fuldblod, som begge stammer fra tilsvarende områder, så ikke fedt på den samme måde? Fakta er, at den Andalusiske tørke absolut ingenting har at gøre med udviklingen af hestens hals, men hænger derimod sammen med de kunstneriske stilarter, som fremherskede på den tid, racen blev skabt og i tiden derefter.

Allerede i 1831 anbefaler De la Inlesia (fra Cria Caballar), at størrelsen på "gato" skulle reduceres for at forhindre den i at vælte. Han kommer endda med en anbefaling til, hvordan man dengang formodede at kunne undgå, at halsen væltede. Anbefalingen dengang var, at kastrere hingsteplagene, når de var 1½ - 2 år, idet hingste udvikler større fedtkam end vallakker.

Men den andalusiske tendens ti,l at fedtophobningen kunne medfører fejlen "gato vencido", eller kipkam, blev allerede betragtet som en stor fejl i 17. århundrede. I begyndelsen af det 18. århundrede beskrev François de la Guérinière (Frankrigs mest kendte staldmester og ridelærer) emnet. Også han beskriver, at fejlen er hyppig hos heste med meget tykke og fede halskamme, og hyppigere i ældre hingste end hos unge hingste og vallakker. Særlig, hvis de får lov at have meget man.

Guérinières beskrivelse af den idéelle facon på halsen skal opfølge følgende kriterier:
En smuk hals skal være lang og højt sat. Den skal rejse sig fra rygkammen, og hvælve sig som en svanes hals på det øverste stykke før hovedet, og være glat og stram der, hvor manen sidder, dvs. på kammen, som i stedet for at være fed, skal have en tilspidset form.

Overudviklet halskam hos P.R.E. hingst.

Selv om Guérinière var meget kendt i hestekredse på hans tid, blev der ikke taget godt imod hans anbefalinger i Andalusien, da man her var af den overbevisning, at det ville reducere hestens skønhed generelt og dens spektakulære udseende. Interessen for at lave Spanske heste med kraftige halse (kaldet "amorillado" i Andalusien) har fortsat til vore dage. Indtil for nylig har avlere såvel som amatører forsøgt at lave kraftige halse, selv hos hopper, hvilket har resulteret i, at de har halse, som ville være mere passende for en hingst.

Når nogle heste går med afslappet hals, et det muligt at se, hvordan fedtkammen (gato) bevæger sig fra side til side. Denne svajen fra side til side betyder nødvendigvis ikke, at fedtkammen er væltet. Normalt vil halskammen på en hest, der har tendens til at udvikle kipkam, svaje mere ud til den ene end til den anden side, når hesten er i bevægelse.

I den simple udgave (Gato) af denne grove fejl, forbliver den slappe kam eller forstørrede fedtophobning opretstående, men svajer kraftigt frem og tilbage, når hesten bevæger sig. Den slemme udgave (gato vencido) af denne defekt er dele eller hele fedtkammen på halsen væltet. Kipkam kan skyldes en tendens til kraftig fedtophobning i halskammen, og når denne er tilstrækkelig stor, bliver nakkebåndende slappe og kan ikke længere holde fedtkammen oprejst, hvilket medfører, at kammen vælter til en af siderne, og det er oftest til den side, som manen hænger til, da den er med til at trække i kammen. Når hesten rides, vil nakkebåndende blive strakt ud, og fejlen ses knapt så tydeligt. Der er tradition for den overbevisning, at en kipkam kan rides væk, hvis man når at opdage den, inden den vælter, men der er meget delte meninger, om det holder vand. En kendsgerning er, at når halsen først er væltet, kan man ikke rette den op igen. Der ses dog også heste, som aldrig får kraftig fedtkam, som alligevel udvikler gato vencido, og det er som regel heste, der er meget smalle over kammen.

Ophobning af fedt på halskammen er en arvelig egenskab, der overføres til afkom. Af denne årsag anbefales det normalt, at avlere ikke bruger hingste og hopper med kraftig fedtkam (gato) til avl, for i så høj grad som muligt at undgå tendensen til kipkam (gato vencido).
Den eksakte årsag til defekten kipkam er ikke kendt, men der er forskellige hypoteser (muskulær lammelse, overskud af fedt etc.). Det er ofte sagt, at ophobning af fedt er årsagen, men umiddelbart ser det ud til, at overophobning af fedt tilsyneladende kun gør problemet mere synligt, men ikke er selve årsagen. Beviser for dette ses hos hingste og hopper, der ikke har overophobning af fedt, men alligevel har kipkam. Når kipkam rammer en hest, som ikke har fedtophobning på halskammen, er den sædvanligvis meget smal over halskammen, og desuden er der tilfælde, hvor disse heste har mindre kipkam, hvis de fedes lidt op, så halskammen bliver mere fyldig.

Summa sumarum: Det, at kammen vælter, skyldes nok ikke alene fedtophobning, men er en arvelig tendens, som fremprovokeres, hvis hesten ophober meget fedt i halskammen, får smal halskam, eller hvis halsen tynges af en tung man. Allerede til basiskåring for P.R.E. heste skal dommerne tage stilling til, om hesten har for meget fedtkam eller for løs fedtkam. I Spanien har det ikke været ualmindeligt at skyde heste med kipkam - inklusive deres afkom - hvis de har nået at få nogen.

Cuello al revés
En anden grov racefejl er såkaldt cuello al revés, som på dansk kaldes hjortehals. På spansk kan man også støde på betegnelsen "cuello de ciervo" eller "cuello invetido. På en P.R.E. hest skal halsens underside forblive konkav (indadbuet) eller i det mindste lige, men aldrig udadvendt (konveks). Hvis halsens underlinie buer udad samtid med, at halsens overline buer indad, kaldes defekten for "hjortehals". Hjortehals er også en arvelig tendens, og heste med hjorthals bliver ikke avlsgodkendt.
Både hjortehals og kipkam er fejl, man ifølge de aktuelle regler for den rene spanske hest må anse som så grove defekter, at dyr med disse defekter skal udelukkes fra at deltage i fremtidig reproduktion af racen, da begge defekter er arvelige. Hjortehals kan man som regel se på hesten fra et tidligt tidspunkt,

Typisk hjortehals.

men kipkam kan godt opstå senere i hestens liv, og som reglerne er i dag, får hesten frataget sin kåring (afkåring), hvis kipkam opstår. Faktisk er det en af de eneste fejl p.t., der kan fratage en hest sin kåring, når den først har fået den. Så det er virkelig en arvelig tendens, som spanierne prøver at komme til livs.

HEST & RYTTER
13. - 16. marts 2008

Mød foreningen på Hest & Rytter 2008 i Messecenter Herning den 13. - 16. marts 2008.

Vi er i Hal D, stand nr. 3343

Har du materiale om dit stutteri, salgsheste eller din avlshingst, så skynd dig at sende det til bestyrelsen.

Vi glæder os til at møde mange af vores medlemmer i løbet af weekenden.

På gensyn!

SICAB - en oplevelse

Fra den 20. – 25. november 2007 i Sevilla
af Anna Vestergaard

SICAB i Sevilla er spaniernes årlige og største morfologiske konkurrence, finalen i det nationale championat, som strækker sig over en hel uge. Her kan du finde alt, som har med P.R.E. heste at gøre: Alt i rideudstyr, alle former for ridning og kørsel, alle de avlere, som er medlem af ANCCE, de smukkeste heste og den bedste stemning.

Når man ankommer til Sevilla, kan du spørge hvem som helst og fremstamme SICAB – de vil alle smile, sige "Horse" og pege i retning af Sevillas største Kongrescenter.
SICAB er ikke kun kendt i Spanien, men avlere fra hele verden rejser dertil for at få deres bedste heste bedømt og måske rejse hjem med en titel på deres hest som "Spaniens bedste hest", hvilket må siges, at en avler i sandhed kan være stolt af. Man må dog også sige, at det helt klart kun var de bedste heste, der blev fremvist, men alligevel kunne der nemt være 150 heste i en klasse.

Det var virkelig overvældende at sidde som publikum og se, at ind kommer 70 smukke heste, og to timer efter har man været dem alle igennem. Man sidder så og venter på resultatet, og ind kommer 70 nye smukke heste. Man så kan vente yderligere 2 timer på at få resultatet. Nu gjorde det ikke så meget at sidde der så længe, for hver enkelt hest var en fryd for øjet, og hver enkelt hest var en skønhed, hvor fejlene var små.

Jeg har engang hørt udtrykket: "Finder du den perfekte og fejlfrie hest, så slå den ihjel - for dens egen skyld". Hvis det var tilfældet her, så havde der ikke været mange heste tilbage på SICAB! Det er helt sikkert. Jeg tror bestemt heller ikke, at det var nemt at være dommer ved denne konkurrence.

Lisbeth, Niels, Nynne, Marianne Pitzner og jeg selv startede søndag nat kl. 3.00 med at drøne til lufthavnen og stå i kø til check-in. Her mødte vi Irene og Hans Bothmann, der også er medlemmer af foreningen, som også skulle af sted. Turen derned tog nogle timer, og det meste af dagen gik med at finde hotellet, finde en restaurant og så finde tilbage til hotellet igen.

Da SICAB endelig slog dørene op om tirsdagen, tog det ikke lang tid for os at komme af sted. Da vi ankom, ringede vi til ANCCE, som straks gav os en varm velkomst - den danske forening var kommet. Vi fik en hurtig rundvisning og noget materiale, så vi kunne finde rundt i kongrescenteret, hvilket var helt enormt. Vi fik fik hilst på formanden, næstformanden og en masse andre, som alle var tilknyttet et eller andet i den store organisation ANCCE.

Tirsdag kunne man se morfologisk konkurrence med 2

års unghingste og -hopper, man kunne se dressur-tests for 4 - 6 års hingste, og så var der lavet et særligt børneshow. Dagen sluttede tidligt, og vi brugte lang tid på de mange butikker og stande med rideudstyr.

Om onsdagen kunne man opleve morfologiske konkurrencer med 3 års hingste og hopper, 4 års hopper og 5 - 6 års hingste, Prix St. George dressur konkurrence, præsentation af auktionsheste, springkonkurrencer i Grand Prix, dressur tests med 4 års hingste og til sidst det store aftenshow.

En dag hos Miguel Barrionuevo

Vi valgte dog lige onsdag at køre til Miguel Barrionuevo i Malaga for at se hans heste og ikke mindst se ham selv ride dem. Da vi endelig nåede frem, kom vi ind til en lille oase af stalde med fantastiske heste. Stalden havde staldgange med berømte spanske mestres navne så som, Nuno Oliveira, Luis Valencia m.v., som var de små "gaders" navne. Det var i det hele taget en meget spansk fornemmelse at være på besøg i hans stalde. Han præsenterede os for sine heste, og det tog sin tid at komme igennem alle de skønheder. Hingstene stod side om side og kiggede ud på os, og vi mødte dem med forelskede blikke. Marianne, som kender Barrionuevo igennem flere år, fik en ridetur på en af hans hingste. De trænede alt fra spanske skridt til piaff og meget mere. Det var en fornøjelse at se ham arbejde med hest og rytter og se, hvor nemt han får en rytter til at samarbejde med en fremmed hest.

Vi måtte da også lige bede ham om at hive en af sine stjerner ud og ride den for os, og man må sige, at manden har utrolig god smag, for hold da op, den kunne ikke bare spadsere, men også som Barrionuevo siger "danse under rytteren". Jeg tror Barrionuevo havde set mit forelskede blik, da han stoppede hesten op foran mig, og han sagde med sit halve engelsk "walk horse?" Det tog mig lige akkurat et sekund at få skiftet til bukser og forstå, at jeg skulle skridte den af. Jeg kom i sadlen i en lynhurtig fart, fik den klappet helt vildt og gav den lange tøjler. Men det var vidst ikke lige det, Barrionuevo havde i tankerne. Og inden jeg vidste af det, var jeg i fuld gang med passage, piaff og spanske skridt. Jeg må indrømme, efter jeg har redet en af hans heste, at jeg virkelig forstår, hvad han mener med, at man skal danse med sin hest, og hvad han mener, når han siger, at hesten skal gå opad og ikke fremad. Jeg forstod pludselig hans ord, som en ung drømmer, der svæver af sted i en fortryllende trav. Det har senere været en helt anden fornemmelse at ride min egen P.R.E., for langsomt har jeg kunnet finde paralleller mellem de to heste, og det er utroligt, hvor lidt der skal til, for at få en til at forstå. En ting er sikkert, det er ikke sidste gang, jeg besøger hans lille stald.

Torsdagen og auktionen

Torsdagen var fyldt med aktiviteter. Vi ville se det hele, og vi lagde ud med den morfologiske konkurrence med 5 - 6 års hopper efterfulgt af 7 år og ældre hingste. Derudover oplevede vi dressur-test for 6 års hingste, dressur konkurrence i Kür, Grand Prix springkonkurrence og sluttede af med den store auktion. På auktionen var der kun hingste på 5 og 6 år, og prisen startede på 6.000 euro (45.000 DKK), men der var mange som ikke blev solgt. Det var dog alle hingste, som var smukke og havde fået en fin bedømmelse. Hopperne var alle 2 og 3 år og blev solgt i "pakker" på 2 stk.; typisk en god og en dårlig hoppe sammen. Prisen for sådan en "pakkeløsning" startede på 3.000 euro (22.500 DKK). Den dyreste hest blev solgt for 13.000 euro (97.500 DKK), og det var en rigtig pæn, sort hingst.

Øverst: Miguel og hans hingst i modlys.
Nederst: "Fars hest"! Der er ingen tvivl om, at Miguel er meget stolt af sin dygtige, brune P.R.E. hingst.

Den nye P.R.E.
Når man kiggede sig omkring på hele denne store messe, og når man så alle de skønne heste, var der en ting, man især lagde mærke til: Der var nemlig meget få virkeligt barokke heste. Vi må simpelthen indse, at P.R.E. hesten har skiftet form. Fra at være en lille kompakt hest, til at være en mere og mere udpræget sportshest med potentiale inden for military, spring, kørsel, dressur og meget, meget mere. Det er selvfølgelig ikke noget, der kommer bag på mange, men når man ser fremvisningen af hingste til dressur-testene, var der ikke én i spansk optømning. Alle heste, der blev fremvist - også til auktionen, var alle redet på engelsk manér og i engelsk optømning. Den ene brune hingst efter den anden kom ind på banen med rosenknopper og hvide bandager. Der var mange, som kunne forveksles med en dansk varmblod!
Man skulle tro, at man så kunne kende forskel, når man så på hestens gang. Men også her var ligheden stor. Man så godt nok et højt forbensløft, men dette løft var efterfulgt af et lige stræk, præcis som en velgående dansk varmblods hest. Jeg må indrømme, at jeg savnede den barokke hest, men må da også erkende, at spanierne er dygtige, når de på så kort tid er kommet med i kapløbet om at avle den mest populære ridehest i Europa. Det er et kæmpe avlsarbejde, der ligger bag dette at kunne lave den oprindelige P.R.E. hest så meget om, at de nu kan konkurrere på verdensplan og på de internationale konkurrence baner og oven i købet i flere discipliner.

Mange af os kender P.R.E. hesten som værende hvid, men jeg så kun et overtal af hvide heste i klasserne for ældre heste. Det var overvældende amnge sorte og brune heste på mønstringsbanerne. Det er jo også interessant og værd at lægge mærke til, hvor meget spanierne forsøger at efterligne varmblodshestene. Efter et sådan ophold til SICAB, kan jeg konkludere, at det er lykkedes de spanske avlere ganske godt, og jeg tror ikke, at der går lang tid, før vi ser mange flere spanske heste på verdens konkurrencebaner.

Den gamle disciplin
Ikke alt har forandret sig omkring P.R.E. hesten i Spanien. Vi havde nemlig flere gange fornøjelsen af at se den berømte Vaquera ridning i fuld udstrækning. Vaquera ridningen er ligesom den oprindelige ridning i Spanien, og flere mener også, at det er her fra, western ridningen er opstået. Det er jo nok meget sandsynligt, da det var Spanierne, som var nogle af de første, der satte fod i Amerika. Nogle har måske også bemærket ligheden mellem en amerikansk westernsadel og en spansk vaquera sadel.

I Spanien har man i flere hundrede år overvejende kun redet i vaquera stil, og man må derfor erkende, at de er sande mestre inden for faget. Spanierne bruger overvejende denne form for ridning i marken, de bruger ridningen til at kunne indfange kvæg og nedlægge kvæg fra hesteryggen.

Rytterne er udstyret med en ca. 3 mester lang stav, som de i bogstaveligste forstand rider efter kvæget med. Når de så nærmer sig det løbende kvæg, sætter de enden af staven i kvæget - lige før haleroden i den stærkt markeret rygsøjle og skubber til. Det kan virke meget voldsomt, men det er en meget enkel og faktisk elegant måde at få det store dyr omkuld. Det ser ud som om, rytteren kun lige prikker til kvæget med den lange stang.

Når man så har fortalt forhistorien til denne rideform, skal det dog nævnes, at det kræver utrolig meget af hest og rytter at kunne arbejde på denne måde. Der skal være fuld kontrol over hesten, og den skal kunne bevæge sig lynhurtigt og kunne vende på en 25-øre.

Disciplinen er delt op i flere klasser, og afhængigt af hestens alder, skal den selvfølgelig kunne et vist niveau. På SICAB kunne vi opleve alle klasserne, hvilket var helt fantastisk, når man lige havde set den "engelske" udgave af dressuren. For Vaquera ridning er faktisk dressur på et

Rider man Doma Vaquera er der ingen aldersgrænse - det er unge som ældre, der dyrker disciplinen.

meget højere niveau end Grand Prix. Man ser typisk en lidt ældre herre på en stor, spansk hingst komme spadserende ind, som om livet var en leg, og disse ryttere får høj dressur til at ligne en kæmpemæssig let leg. De leger nemlig rundt med deres hest og bevæger sig stort set ikke i sadlen, og de tager stort set heller ikke i biddet. <men hesten flyver alligevel af sted i alt fra paify, passage, spanske skridt, pirouetter i alle gangarter, fuld galop efterfulgt af de berømte "western" stop for løs tøjle, levader, changementer både 1'ere og 2'ere, fri trav, som den også skal være i følge DRF, samt meget, meget mere. Det mest fantastiske ved denne ridning var, at man blev helt og aldeles enig med sig selv om, at al anden form for dressur godt kan pakke sammen. Jeg er sikker på, jeg ikke er den eneste, der har fået den holdning efter at have oplevet disse fantastiske heste og deres ryttere, fordi det bare så behageligt, afslappet og vildt nemt ud. Virkelig en ridedisciplin, alle ryttere kunne lære noget af, og jeg er sikker på at enhver rytter, som virkelig så disse øvelser og konkurrencer inden for det, ville give mig ret. En ting er at se denne form for ridning i diverse hesteshows m.m., men noget andet er at se det i en situation, hvor rytterne konkurrere imod hinanden og rider samme program som de øvrige deltagere. Man får virkelig tid til at se, hvordan de "leger" med deres heste og viser publikum og dommere, hvordan man nemt og elegant rider en hest i høje dressurdiscipliner uden at svede som et svin!

Kørsel

Ikke kun inden for ridningen er Spanien kommet godt ind på de internationale baner, men også indenfor køresporten er de godt med. Vi så faktisk utroligt mange køreshows, og det var helt klart her stemningen var højest. De berømte jagtvogne med 2 - 9 hvide eller brune hingste foran, må siges at være et sandt syn. Jeg har nu altid været imponeret over disse kuske, deres vogne og ikke mindst de folk, der står bag på vognen for at få alle 4 hjul til at blive på jorden. Det går virkelig vildt for sig, når sådan en vogn med 4 hingste kommer susende igennem det hele, igennem kegler, rundt i sving, over broer, ud i søer og store mudderhuller i fuld galop og så se, hvordan vognen flyver rundt på 2 hjul i hjørnerne, og hvordan de tapre folk bagi kaster sig rundt i vognen for at holde den nede. Et imponerende syn, også fordi det så ud, som om hestene faktisk nød at folde sig ud på den måde, selvom det for de fleste nok vil anses for at være en smule vildt. Men det essentielle i det er, at spanierne også her er rigtig godt med. Og jeg er sikker på, at mange af de moderne køreheste til netop disse discipliner snart vil få en svær konkurrent i form af en "ny race" på markedet.

Når man kører ræs, skal heste og kuske ikke bare være dygtige og i god form - de skal også se godt ud! Her matcher alt!

Springning

Jeg har selv i mange år delt den opfattelse, at den spanske hest bestemt ikke er den fødte springer, men også her blev jeg overrasket og måtte igen erfare, at Spanierne er langt mere fremme end først antaget. De har forstået princippet med den stærke bagpart og det store afsæt og har kombineret det med en lidt lettere spansk type - ergo en springhest! Jeg måtte se flere klasser inden for springning, før det egentlig gik op for mig, at P.R.E. hesten også kunne springe, og de elskede det. Med en smule hjælp fra avlerne var flere af P.R.E. hestene faktisk gået hen og er blevet fortrinlige springere, men tænker man egentlig over det, er det faktisk ikke så underligt. Springning er i korte træk et spørgsmål om, at hesten kan springe højt, let og flot, men også et spørgsmål om at komme hurtigst igennem en bane. Det sidste kan måske diskuteres, da flere jo mener, at den spanske hest ikke er verdens hurtigste, men lad os så antage, at den er lidt langsom. En ting kan vi dog blive enige om, og det må være, at den kan lave utroligt hurtige vendinger på meget lidt plads. Det var der i hvert fald flere af springrytterne til SICAB, der benyttede sig af. På banen kom en hest i en flot afsættende galop, de red mod springet nu i en hurtig og meget afsættende galop, den satte af før springet, fløj over og 2 meter længere henne vendte den rundt med stor fart og satte af til næste spring. Avlerne i Spanien er faktisk godt på vej til at finde nøglen til god springer. De har bygget forparten lidt mindre, beholdt det store afsæt og den gode bagpart til fart og vendinger. De har også beholdt det gode temperament, som gør P.R.E. hesten til en udholdende og god vinder, der ikke giver op, hvilket er en af grundstenene i en god springhest.

Dansk Varmblod – pas på!

Jeg har selv DV heste, men skal jeg være ærlig, så er de fleste af dem ret grimme og ikke særligt kloge. Dog er det

Campeon de la Raza 2008 - Spaniens champion 2008 - GITANO XXXII - ejet af Yeguada Valdeviñas. Han opnåede 80,860 point (max. point: 100).

en nødvendighed med en sådan hest, hvis man vil starte stævner og konkurrencer, fordi flere dommere i dagens Danmark og Europa, har set så mange brune og grimme heste, at de slet ikke ved, hvad de skal stille op, når en smuk, spansk hest betræder deres ridebane.

I mange år har man forsøgt at få disse dommere til at tage nogle større briller på, men det er ikke lykkes. Man har derimod opnået meget strengere krav og gjort det endnu sværere for f.eks. en fjordhest at vinde en LC. Efter jeg har været til SICAB, kan jeg kun grine endnu mere af systemet, for kan vi ikke komme ind med den spanske hest, som den er, så er vi så dygtige, at vi får den til at ligne alle de andre. Og på den måde behøver vi ikke længere at forvirre de gode dommere.

På så få år har spanierne skabt en hest til alle formål, og de har gjort det godt. De har udviklet racen helt enormt, og de har kun gjort den bedre. Jeg må indrømme, at flere varmblodsavlere bør se sig omkring og især kigge på spaniernes avlsarbejde, da jeg er sikker på, at de bestemt kan lære noget. Det er virkelig flot at se, hvor langt de er nået dernede, og hvor meget danske avlere kan lære af at se på Spanien og deres høje kvalitetsniveau. Vi må lære at være mere kritiske herhjemme, se mere på, hvilket resultat vi vil opnå med vores avl: Skal vi bare have en spansk hest for at have en, eller skal vi have en god P.R.E. hest, som vi kan opnå fine resultater med. Det er selvfølgelig op til den enkelte at afgøre, men hold da op, hvor kan vi lære meget af et par enkelte dage hos en spansk avler.

Hvis vi ellers får taget os sammen i Europa, går der nok ikke lang tid, før vi ikke længere behøver at se på de store, tunge og grimme heste, som alle efterhånden rider rundt på nu til dags. Men nu kan vi se på nogle smukke, lærenemme og dygtige heste, som stadig har deres gode temperament og store udstråling, og som næsten alle kan komme over en MB. Spanierne har givet os løsningen på vores problem. De kan nu køre, springe, ride dressur på alle niveauer, stadig lave "cirkuskunster" (som mange DV ryttere kalder det) og stadig være gode i hovedet og se godt ud.

Kan man ønske sig mere end en god P.R.E. hest?

Spar tid og penge på dit hestehold

af Zuzette Kraft

Foderautomater – sparer foder og giver dine heste beskæftigelse
De fleste kender til uroen og sure heste i stalden, når der skal fodres; heste der kaster med maden, andre skraber i underlaget og sparker i væggen. Man skal tidligt op, og skal hestene også ud, inden man skal af sted på arbejde, giver det endnu mindre tid, hvis der også skal ventes på, at hestene får spist deres mad op, så de kan komme ud. Hvis du selv har hestene hjemme, har du sikkert også været ude for, at det kan være svært at få afpasset tingene, hvis man er inviteret ud til venner en lørdag aften - og egentlig også gerne vil overnatte ude. Men hestene venter på mad derhjemme, så enten må du skære af besøget ude, eller også går man rundt med dårlig samvittighed. Automatiseret fodring kan løse mange af disse problemer.
Der findes en del foderautomater på markedet, som hesten får installeret i sin boks. Det er tredje sæson, jeg har mine automater, og dem er jeg rigtig glad for. Automaterne er koblet til samme styringsenhed med en timer, som i princippet kan indstilles til at starte foderautomaterne hvert kvarter, hvis det skulle være. Typisk indstilles den til at fodre 5 - 10 gange i det tidsrum, hestene er i deres bokse. Hvor mange foderdoser, den enkelte hest skal have, når fodringen går i gang, indstilles i selve foderautomatens motor. Når fodringen går i gang. får hesten en dosis ad gangen, dvs. hvis hesten skal have 5 doseringer, giver automaten hesten 5 doser med 30 sekunders mellemrum.

Fordele:
Mindre spild, særligt med heste, der har den uvane at skubbe foder op af krybben eller overfylde munden, så den spilder foderet, når den tygger.

Hesten udnytter foderet meget bedre, når den får mange små portioner i stedet for 1 - 3 store. En hests mavesæk kan ikke rumme meget mere end 1½ - 2 kg mad. Desuden er hesten fra naturen indrettet til at spise 14 - 16 timer i døgnet, så den har bedst af at få maden i små portioner. Foderets tid om at passere i mavesækken er normalt ½ time, selv om den er fyldt op. Og jo mere den en fyldt/overfyldt, des dårligere udnyttes foderet, med det resultat, at foderet ikke fordøjes ordentligt senere i tarmsystemet, eller det kan give hesten alvorlige maveproblemer. Når mavesækken er tom, er hesten sulten igen.

To ovennævnte fordele giver en foderbesparelse på 20 - 25 % pr. hest.

Alle heste fodres samtidig, så der er mere ro i stalden, og de vænner sig hurtig til, at mennesker i stalden ikke er ensbetydende med mad.

Tidsbesparelse, fordi der kun skal blandes foder én gang om dagen. Hvis hesten ikke spiser særligt meget, kan der være op til flere dage i en automat. Der er dog den fordel ved at fylde hestens daglige ration af foder i hver dag, at man få set, om automaten har givet det, den skal.

Når hestene skal på fold om morgenen, er de foderet af, så det skal man ikke også bruge tid på.

Eftersom en hest ikke sover meget mere end 2 timer i døgnet, giver foderautomaterne jævnlig beskæftigelse til hesten natten igennem.

Uanset, om du er hjemme eller ej, så får hestene deres mad til den tid, de plejer. Har du ikke mulighed for at komme hjem og lukke hestene ud til sædvanlig tid, kan du bare stille timeren og fylde automaterne, så hesten får mad op ad formiddagen.

Ulemper:
Automaterne skal helst hænge

uden på boksene, for hesten finder hurtigt ud af hvor maden kommer fra, særligt vores dejlige, lærenemme iberiske venner! Nogle gange bliver man næsten nødt til at barrikadere automaterne, for at hestene ikke får foderet ud eller river automaterne ned.

Det er ikke al slags foder, der kan kommes i automaterne. Produkter som fx lucerne og opblødte roepiller klæber sig fast og forhindrer foderet i at komme ned i hestens krybbe. Det er dog en mindre ulempe, eftersom de nævnte fodertyper hyppigst bruges som fyld og for at få forlænget tyggetid. I og med at hesten får foder så mange gange og i små doser af gangen, så bliver tyggetiden automatisk længere, og produkter som lucerne og roepiller kan man fx lægge i krybben, så der er noget til hesten, når den kommer ind. Og så får den også sine antioxidanter og kostfibre og får stillet den værste sult.

Automaterne bruger strøm, og det koster penge. Dog bruger de meget lidt strøm, da det er et lavspændingssystem, og det

er kun i det tidsrum, at timeren er tændt (dvs. når der fodres), at der er strøm på systemet.

De foderautomater, jeg kan referere til, er fra IFEED, og det er muligt, at nogle af ovennævnte fakta kan variere, hvis man bruger andre foderautomater. Mine foderautomater har for længst tjent sig selv hjem, og den service, jeg har fået fra IFEED, har været rigtig god. Jeg har undret mig over, at der ikke følger en instruktionsbog med, men til gengæld er der næsten 24-timers gratis telefonsupport fra firmaets indehaver.

Finmaskede hønet sparer stråfoder og giver dine heste beskæftigelse
Fodrer man hestene med hø og wrap, oplever mange et stort spild, fordi hestene får bredt det ud, tramper på det og det der er værre. Hvis man i stalden bruger anden strøelse end halm, giver det også en dårligere bund og et større udmugningsarbejde, når hesten får trampet sit stråfoder ud i det materiale, man bruger - om det så er spåner, tørv, hamp, hør osv. Giver man hestene stråfoder ude på folden, bliver en del trampet ned i mudderet. Her går det i forrådnelse og giver anledning til endnu mere mudderpløre hvis ikke det fjernes fra folden.

Der findes mange dyre løsninger til at holde styr på stråfoderet, der giver en vis besparelse på spildet, som fx galvaniserede høhække, høkrybber, til indendørs brug, og diverse større metalkonstruktioner og andet, som der næsten altid skal en mindre maskinpark til at flytte og læsse om. En billig løsning i stedet for alt dette kan være at bruge finmaskede nylonhønet, og de er gode at bruge ude som inde, og det kan bruges til diverse stråfodertyper.

Fordele:
Hesten kan ikke i samme grad brede sit stråfoder ud, så den får glæde af en større del af det

Hesten er lang tid om at pille stråene ud, så det giver lang

tids beskæftigelse for hesten, så den er mæt længe, udnytter foderet bedre, fordi maven ikke overfyldes, og der er mere ro i stalden, fordi hestene ikke keder sig så meget. Hvis man bruger halm som strøelse, er man også fri for at heste med tendens til at fylde sig med halm ikke får spist så meget halm, da den bruger længere tid på at spise sit hø/wrap af nettet.

Bruger man nettene på folden, har hestene også længere tids beskæftigelse, og der går minimale mængder til spilde i forhold til, hvis de får stråfoder lagt direkte ud på jorden eller i mudderet. Det giver også den fordel, at hestene kan gå ude længere uden at kede sig, fordi de har noget at æde.

Man har meget nøje styr på, hvor meget stråfoder ens hest spiser, hvis det gives i finmaskede hønet - hvis man altså vejer det - hvilket er let, når det er i et hønet.

Hesten kan ikke komme til skade på et finmasket hønet, som den kan ved et med store masker eller høposer. Det finmaskede hønet har så små huller, at hesten ikke kan få ben, hoved eller andre legemsdele ind i det, med mindre den bærer sig meget klodset ad.

Ulemper:
Det er vigtigt at holde øje med, at hestene ikke får ødelagt de finmaskede hønet for meget, så der kommer huller i, som hestene kan hænge fast i.

Bruger man dem på folden, bliver de let mudrede og skal skylles lidt, inden de bruges igen.

Finmaskede hønet er nemme at fylde op, og hvis man gerne vil veje mængden, er de lette at hænge op i fx en fiskevægt. En fiskevægt kan fås i de fleste fiske- og jagtudstyrsbutikker, og det er en god idé at vælge en kraftig en, der kan tage mindst 20 kilo. Så har man også altid en vægt i stalden til at afveje foder, gulerødder, stråfoder osv.
Til at hænge hønettet op i boksen kan man fx sætte en "hundekrog" op (kan købes i byggemarkder), og den skal selvfølgelig sættes op i en højde, så hesten ikke kan komme til skade på den. Hvis der er tremmer i boksen, er nettet også let at tage op og ned, hvis man fastgør det med en lille brandmandshage (fås også i byggemarkeder).
Hvis man vil bruge nettene på folden, skal de bindes tæt til, og man kan fx slutte af med en sløjfe som på snørrebånd, så det er let at få bindingen op igen. Hvis man har nogle gode solide hegnsstolper eller træer på folden, kan nettene også fastgøres her med brandmandshager.
Hvis ikke du kan få finmaskede hønet i din lokale ridebutik, plejer man at kunne få dem hos www.shires.dk De har indtil flere størrelser, farver og prisklasser.
Mine heste var, før jeg brugte nettene, max. 2 timer om at spise deres 8 kg wrap, hvoraf mindst 25% gik til spilde. Med de finmaskede net har de beskæftigelse det meste af natten, og det er minimalt, hvad der går til spilde. Desuden sparer jeg også strøelse (tørv), fordi de ikke tramper stråfoderet ud i bunden.

Endnu en skøn oplevelse i Jerez

En af de mange hestevogne, som kører rundt i gadebilledet. Der er stor tradition for kørsel i Spanien, og vognene er altid flotte og velholdte.

af Dortea Berg-Jensen

Let sommer påklædning i november, duften af savsmuld, tonerne af spansk musik, stilfulde ryttere, spontane jublende tilråb fra de mange tilskuere og selvfølgelig smukke, hvide spanske heste. Jeg taler naturligvis om den spanske rideskole i Jerez, "Real Escuela Andaluza del Arte Ecuestre".

For 4 år siden besøgte jeg skolen sammen med Lis Kristiansen fra Silkeborg. Vi var på "shoppingtur" for at finde os den "nye kærlighed". Indtil da havde jeg "bare" redet DV. For at vide præcis, hvad det var for en hest, denne lille, fede bamse, ville jeg gerne se den i sit hjemland. Derfor besøgte vi bl.a. skolen og Rafael Soto Andrade, som tog os med på tur til bl.a. grundlæggeren af skolen.

På den uge tror jeg vi så 500 P.R.E. heste, og naturligvis står en af dem nu hjemme i stalden på Fanø, en dejlig hingst som hedder Envidioso XXXIX, og han er nu blevet 8 år.

At det er små fede bamser, synes jeg stadig, selvom det nu er omformuleret til "erotisk buttet". Og dertil kan man så tilføje; de er lette at fodre på og meget billige i dyrlægeregninger, nærmest ingen.

Showet, vi oplevede på en helt almindelig tirsdag her i november 2007, var super, super godt. Hestene kunne deres kram, og Rafaels Soto`s (gamle) hest "Invasor" (nr. 5 i Sydney 2000) strålede som en verdens-stjerne i manegen, trods det, at han lige er fyldt 28 år! Hvor mange andre hesteracer kan være med i den alder? Stolt fortalte Rafael efter showet, "den kan stadig alle de svære øvelser". Det er da fantastisk.

Men den spanske hest er helt fantastisk. Faktisk viste det sig, at alle de bedste heste slet ikke var med i showet i Jerez, fordi de var på vej hjem fra et kæmpe show i Paris. Så skulle du være i nærheden af Jerez de la Frontera (Càdiz), må du endelig ikke lade denne mulighed gå til spilde. Der går tog direkte; både fra Sevilla og fra Costa del Sol.

Det anbefales at booke billetter til "Real Escuela Andaluza del Arte Ecuestre" via nettet hjemmefra. Efter besøget kørte vi i hestevogn, selvfølgelig med to hvide spændt for vognen, hen til rideshoppen Hiposur og købte ridestøvler. Shoppe kan man vel altid...

Boganmeldelse

af Charlotte Eichel Larsen

For 4 år siden gik fotograf Christina Hauschildt og forfatter Eva Nitschke sammen i et projekt om at skrive om hestene i de kongelige stalde. Kongehusets heste har altid været et symbol på den kongelige status, på rigdom og for at indgyde respekt hos andre kongehuse. Hestene var store statussymboler og var meget vigtige i det daglige billede.

Vi bliver taget med på en tidsrejse helt fra begyndelsen, hvor hesten blev domesticeret, til stigbøjlen blev opfundet, henover kongehusets egen avl af ride- og køreheste, om nutidens kongehus og deres brug og interesse for hestene op til i dag.

Der ligger et stort research arbejde bag bogen, og der skulle da også indhentes tilladelse fra selveste Dronning Margrethe for at gå i gang med bogen. Derudover skulle det også lige times med at få taget billeder af heste og mennesker i de kongelige stalde, for ikke at glemme fotos af kongehusets medlemmer og deres elskede heste.

I dag har kongehusets heste ikke helt samme status som i fordums tider, men hestene har stadig en meget stor plads i kongehusets hjerter. Prins Henrik er selv en meget habil rytter, for ikke at nævne Kronprins Frederik og Prins Joachim, som siden barnsben har taget sig nogle fræsere på deres ponies. Og det med fart har vist holdt ved! Og så skal vi ikke glemme Prinsesse Benediktes meget store passion for hestene, hvor især avl af den danske varmblod fylder meget i deres families hverdag. Prinsesse Nathalie zu Sayn Wittgenstein har vi haft stor fornøjelse af at se på de internationale dressurbaner – vel at mærke på heste af egen, kongelig avl. Så det med at have interesse for heste og ikke mindst at avle heste er stadig et kongeligt fænomen.

Bogen er fyldt med de mest fantastiske og stemningsfyldte billeder, og er man først gået i gang med at læse denne vidunderlige bog, så slipper man den ikke, før man har nået den sidste side. Dette er en bog, som er et "must" i alle heste elskeres bogreol.

Bogen er udgivet på Gyldendals forlag og udkommer den 6. marts 2008.

Rigtig god fornøjelse.

SALG OG OPDRÆT AF P.R.E. HESTE

Turban Stud kan tilbyde unge P.R.E. hingste og hopper. Fælles for unghestene er, at de har gode bevægelser og et godt sind. Vi vælger de heste, som vi mener kan give en rytter den bedste form for rideglæde og kammeratskab. Samtlige ungheste bliver håndteret hver dag og bliver trukket til og fra fold. De er naturligvis passet med smed, ormekur og vaccination.
Se mere på **www.turban-stud.dk**

Kontakt:
Annette & Preben Siren
Ferlevej 9, Dragstrup
3250 Gilleleje
Tlf.: +45 4971 9304/+45 4072 9304

TURBAN STUD

Roskilde Dyrskue 2008

Roskilde Dyrskue kan i år opleves i dagene fra den 6. – 8. juni 2008, og det forventes igen i år, at besøgstallet når de ca. 80.000 på en weekend. Dette gør Roskilde Dyrskue til det største dyrskue i Skandinavien, og Dansk P.R.E. avlsforening vil igen opfordre alle til at støtte op omkring arrangementet. Vi opfodre igen i år så mange som muligt til at deltage i form af udstilling eller deltagelse i show.

Sidste år havde vi ca. 16 P.R.E. heste på skuet, og i år er det selvfølgelig vores ønske at kunne tiltrække endnu flere, sådan så endnu flere får set P.R.E. hesten.

Det er vigtigt for avlerne at komme med deres afkom til dette arrangement, dels for at få det bedømt, men også for at promovere racen, så de kan få solgt flere heste, og at flere mennesker køber en P.R.E., næste gang de skal have hest.

Vi kan desværre ikke løfte denne opgave alene og beder derfor så mange som muligt om at støtte os, så vi kan lave et stort og godt show, og at få vist nogle smukke heste frem til både udstilling og for publikum.

Et Dyrskue koster blod, sved og tårer, og vi har derfor brug for al den hjælp, vi kan få. Man kan se i perioden efter dyrskuerne, hvordan medlemslisten vokser, og se hvordan flere og flere får øjnene op for P.R.E. hesten og kontakter foreningen for flere oplysninger. Det er derfor vigtigt, at vi alle hjælper hinanden og begiver os af sted på dyrskue med vores heste.

Mange er allerede gået sammen i et showhold på Sjælland, og træningen vil snart være i fuld gang. Og har du mod på at give det en chance, er du altid velkommen til ringe eller maile til Anna vestergaard på telefon 27 11 81 16 eller pr. mail anna@pre-horse.dk

Har dette fanget din interesse, og vil du gerne udstille, så hold øje med www.roskilde-dyrskuer.dk og meld til på hjemmesiden eller ring for tilmeldingsblanketter. Sidste frist for tilmelding er ca. i midten marts/starten af april. Hold derfor godt øje med Roskilde Dyrskues hjemmeside eller foreningens hjemmeside, hvor I også kan finde links og oplysninger.

ORDINÆR GENERALFORSAMLING

Søndag den 30. marts kl. 14.00

på Viggos, Vindegade 76, 5000 Odense C.

RETTELSE

I december udgaven af Paso Español manglede der følgende resultat fra Store Hestedag den 2. september 2007.

Katalognr.: 369
Deseada LXXXI

Kommentar

Type/Harmoni:
Stor udtryksfuld hoppe, køn, særdeles velbygget hoppe af god type.
Rammer:
Gode rammer, god harmoni mellem kropsdelene, god dybde og bredde.
Fundament:
Tilpas ført fundament – velstillet!
Bevægelse:
God bevægelse.
Helhedsindtryk: 9
Mønstringskarakter: 9

Oprangnr.: 1

Udtaget til konkurrencen om dagens bedste hest/pony.

Deltog i dressurkonkurrencen på LA-niveau.
Rytter: Cora Schaumann Nielsen
Placering: 4. af 16. (62,5%)

Campañeo - forbenssving

af Zuzette Kraft

En af de mest kendte karakteristika hos P.R.E. hesten er dens gangarter. De høje bevægelser af forbenene og det gode undergreb fra bagbenene er de typiske kendetegn, og hører til nogen af kvaliteterne i gangarterne. Gangen hos den spanske hest har skiftet med tiden, men den høje bevægelse og det gode undergreb, som præger gangen nu, er resultatet af selektiv avl. Den spanske hest er ingen hurtigløber, men dens bevægelsesmønster er skabt til den høje dressur og nærkamp fra hesteryg. Der er dog også nogle racetypiske fejl i bevægelsesmønsteret, som man forsøger at avle væk. En af de mest kendte fejl er campañeo (udtales: kampanjeo), hvilket på dansk bedst kendes som det at hesten "svinger" med forbenene eller "vinker" med forbenene (uadgående bevægelse af den underste del af forbenet fra knæet og ned. Skal ikke forveksles med at "franske", som er den omvendte bevægelse).

Campañeo har ikke altid været anset for at være en fejl. Faktisk har det været fremavlet. Historierne om målet for at fremavle campañeo er mange, og her er bare nogle få eksempler:

- En idé går ud på, at det er for, at hestene i mindre grad skulle kunne træde skoende af forbenene med bagbenene. Når forbenene svinger, vil den ikke i samme grad kunne "smede" baghovene mod forhovene.

- Andre henleder campañeo til Andalusiens mange stenede bjerge og mener, at hesten bedre kan klare sig i det stenede terræn, når forbenene svinger, for så får hesten skubbet sten, der ligger i vejen, til siden, når forbenene svinger ud til siden.

Det er en kendsgerning, at heste med høje bevægelser var eftertragtet hos adelen i hele Europa fra det 16. til det 19. århundrede. Hestene blev brugt til endeløse parader i gader og stræder og til hesteballeter og anden optræden. Hestene skulle være smukke og spektakulære, og her var P.R.E.'en den mest eftertragtede blandt de europæiske kongehuse, og mange prøvede at gøre spaniolerne kunsten efter med deres egen avl. Heste med høje bevægelser og meget sving med forbenene går langsommere, og det giver igen længere tid for tilskueren til at kunne beundre hesten. Campañeo er en konsekvens af de efterstræbte spektakulære bevægelser.

Hingste, der havde denne type bevægelse, blev selekteret til avl, og derfor var det et kendetegn for racen i meget lang tid. Altså er campañeo fremavlet og ikke et naturligt bevægelsesmønster.

Ind til for få år siden var de høje svingende bevægelser stadig et selektionskriterium for mange spanske avlere. Faktisk var mange af den nyere tids avlere stolte af campañeo hos deres heste, og dette forstærkede efterstræbelsen af denne karkateristika. En gammel avler fra et af Spaniens mest kendte stutterier har udtalt, at campañeo så godt ud, når hestene gik for vogn. Så kunne man se de blankslidte sko skinne i solen, når hingstene svingede med benene.

Imellem 1960 og 1980 blev andre typer af bevægelser populære hos den spanske hest med det resultat, at campañeo begyndte at forsvinde. Nogle avlere er endda gået så langt, at de høje bevægelser også er på vej væk fra deres avl.

I dag anses campañeo for at være en fejl, og det kan desuden være årsag til belastnings- og slidskader i hesten ben og kan give et forkert slid af hovene med dårlig hovstilling til følge. Racebeskrivelsen beskriver gangen på den spanske hest således: "Bevægelserne skal være adrætte, høje, fremadgribende, harmoniske og kadancerede. Med særlig pre-disposition for samling og vending på bagparten".
Altså fordrer racebeskrivelsen heldigvis den høje bevægelse, som er så karakteristisk for den spanske hest, men gangen dømmes ned, hvis hesten laver campañeo. Dog ser dommere lidt lettere på campañeo, hvis det er i mindre grad, og at hesten ellers har andre rigtig gode kvaliteter, som er værd at avle på. Der er i dag meget fokus på gangarter i P.R.E. avlen, og da campañeo ikke er velset længere, bruger de fleste store avlere ikke heste med udpræget campañeo til deres avl, men sælger disse heste fra.

Køb P.R.E. reklame gennem foreningen til dig og din hest

Mulepose
Kan snildt indeholde 2 A4 ringbind. Vælg ml. hvid med korte hanke eller sort med lange hanke.
Pr. stk. **75 kr.** ex. forsendelse

Ridevest
Lækker ridevest med logo for og bag i "guld".
Pr. stk. **390 kr.** ex. forsendelse
Har du selv en vest eller et underlag, kan du få den broderet for 230 kr. + forsendelse.

Kasket med logo
Smart og moderigtig kasket med foreningens logo. Sort/grå.
Pr. stk. **100 kr.**
ex. forsendelse

www.pre-horse.dk

Streamer eller logo til bilen
Vælg mellem lang streamer eller kvadratisk logo.
Pr. stk. **50 kr.** ex. forsendelse.

Ved bestilling: Send en mail til anette@pre-horse.dk

CHICLANERO XI

CODIGO 190101002124175

Smuk og udtryksfuld, sort P.R.E. hingst med gode bevægelser og et godt temperament. Chiclanero er meget glad for at arbejde og er meget lærenem.

Han har været udstillet på Roskilde Dyrskue 2007, hvor han opnåede 23 point og æres-præmie.

Han er farvetestet i 2007, hvor han er dokumenteret ægte sort

Stutteri Edoras
v/Zuzette Kraft

Sasserupvej 4
4300 Holbæk

Tlf.: 26 28 48 22
www.edoras.dk
juel_kraft@city.dk

Chiclanero har flere afkom her i Danmark, og det seneste kan ses.

Bedækningspris P.R.E. hopper: 4.000 kr.
Andre racer: 3.500 kr.

Opstaldning af hopper pr. døgn: 70 kr.

Kun naturlig bedækning.

Priser i foreningen

Avlerkode (kode 700)	1.200 kr.
Heste ejer kode (kode 700)	100 kr.
Ejerskabskort (kode 413)	325 kr.
Indskrivning af føl (kode 103)	637,50 kr.
ID til fornyelse af pas (kode 115)	637,50 kr.
Basiskåring og 2. forsøg (kode 206 og 218) pr. kode	362,50 kr.
Viderekåring og 2. forsøg (kode 220 og 231) pr. kode	325 kr.
Farvegentest (kode 243)	475 kr.
Eksport certifikat (kode 309)	325 kr.
Indskrivningscertifikat (kode 310)	140 kr.
Kopi af pas (hvis det er mistet/bortkommet) (kode 401)	535 kr.
Blodprøve (kode 504 A, B og C)	535 kr.
Ændring af hestens navn (kode 607)	735 kr.
Ændring af ejerskab (kode 619)	325 kr.
Bedækningsattest pr. stk.	50 kr.
Medlemskab - ejer af en P.R.E.	650 kr.
Medlemskab - passiv	275 kr.

ANNONCEPRISER I PASO ESPAÑOL		
	FARVER	**SORT/HVID**
1/1 side (21 x 29,7 cm)	1.200 kr.	960 kr.
1/2 side (21 x 14,8 cm / 29,7 x 14,8 cm)	600 kr.	480 kr.
1/4 side (10,5 x 14,8 cm)	300 kr.	240 kr.
1/8 side (7,5 x 10,5 cm)	150 kr.	120 kr.
Bagsiden	1.600 kr.	1.300 kr.

ANNONCEPRISER HJEMMESIDEN	
Salgshest pr. stk.	200 kr.
Bannerannonce 4 x 4 cm i 6 måneder	500 kr.
Bannerannonce 8 x 8 cm i 6 måneder	1.000 kr.
Hingstepræsentation pr. år (præsentation hjemmeside, tekst medlemsblad)	200 kr.
Køb & Salg - en ting pr. annonce	50 kr.